

Brugertilfredshed på dagtilbudsområdet

Januar 2023

Indenrigs- og
Sundhedsministeriets

BENCHMARKINGENHED

Publikationen kan hentes på hjemmesiden for
Indenrigs- og Sundhedsministeriets Benchmarkingenhed:
www.benchmark.dk

Henvendelse om publikationen kan ske til kontaktpersonen
på analysen, som fremgår af hjemmesiden.

Indhold

1 Ledelsesresumé	3
2 Indledning.....	8
3 Forskelle i forældrenes tilfredshed med deres barns dagtilbud.....	10
3.1 Forskelle i tilfredsheden på tværs af dagtilbudstyper.....	12
4 Benchmarking af kommunernes tilfredshedsniveauer	15
4.1 Sammenhæng mellem baggrundskarakteristika og forældrenes tilfredshed med dagtilbuddet.....	16
4.2 Benchmarking af kommunernes tilfredshedsniveauer.....	19
4.3 Sammenhæng mellem kommunernes tilfredshedsniveau på dagtilbudsområdet og kommunernes tilfredshedsniveau på skoleområdet.....	24
5 Sammenhæng mellem kommunernes valg og prioriteringer på dagtilbudsområdet og forældrenes tilfredshed	26
6 Spørgsmål til inspiration.....	29

1 Ledelsesresumé

I vinteren 2021/2022 gennemførte Danmarks Statistik på vegne af det daværende Indenrigs- og Boligministerium en brugertilfredshedsundersøgelse blandt alle forældre til børn i kommunale og selv-ejende dagtilbud. Undersøgelsen gav mulighed for at se tilfredshedsniveauet både på kommuneniveau og for hvert enkelt dagtilbud. Men hvordan klarer kommunerne sig i forhold til tilfredshedsniveauet, hvis vi tager højde for forskelle i kommunernes rammevilkår? Og hvis en kommune har en høj tilfredshed, selv efter der er taget højde for rammevilkår, er det så ensbetydende med, at alle dagtilbud i kommunen også klarer sig godt? Det er nogle af de spørgsmål, som Indenrigs- og Sundhedsministeriets Benchmarkingenhed undersøger i denne analyse.

Der har i flere år været et stort fokus på at sikre en høj kvalitet i de danske dagtilbud. Tilfredshedsmålingen giver et billede af forældrenes oplevelse af kvaliteten i deres barns dagtilbud. Denne analyse bidrager således med ét perspektiv til debatten om kvalitet i dagtilbuddene. Formålet med analysen er at give kommunerne viden om, hvor godt de klarer sig mht. forældrenes tilfredshed med deres barns dagtilbud sammenlignet med andre kommuner.

Vi ser både på den samlede tilfredshed for alle forældre i kommunen, og derudover sammenligner vi tilfredsheden på tværs af dagtilbuddene inden for hver kommune. Nogle af forskellene mellem kommunerne kan skyldes, at der er forskel på kommunernes rammevilkår for dagtilbudsområdet, dvs. de forhold som den enkelte kommune opererer under, og som man ikke kan ændre på kort eller mellem-lang sigt. Det kan fx være barnets køn og alder, forældrenes uddannelsesniveau og tilknytning til arbejdsmarkedet, men det kan også være karakteristika omkring dagtilbuddet, fx forældrenes gennemsnitlige uddannelsesniveau i et dagtilbud. For at lave en mere retvisende sammenligning tager vi i benchmarkinganalysen højde for disse forskelle i kommunernes rammevilkår. Vi undersøger desuden, om der er sammenhæng mellem kommunernes valg og prioritering på dagtilbudsområdet (fx normering og andel uddannet personale) og forældrenes tilfredshed med deres barns dagtilbud. I bilag 1 "Sådan placerer din kommune sig" og bilag 2 "Kommunespecifikke nøgletal" kan du finde resultater for din kommune og for dagtilbuddene i din kommune.

DEFINITION

FORÆLDRENES SAMLEDE TILFREDSHED MED DERES BARN'S DAGTILBUD

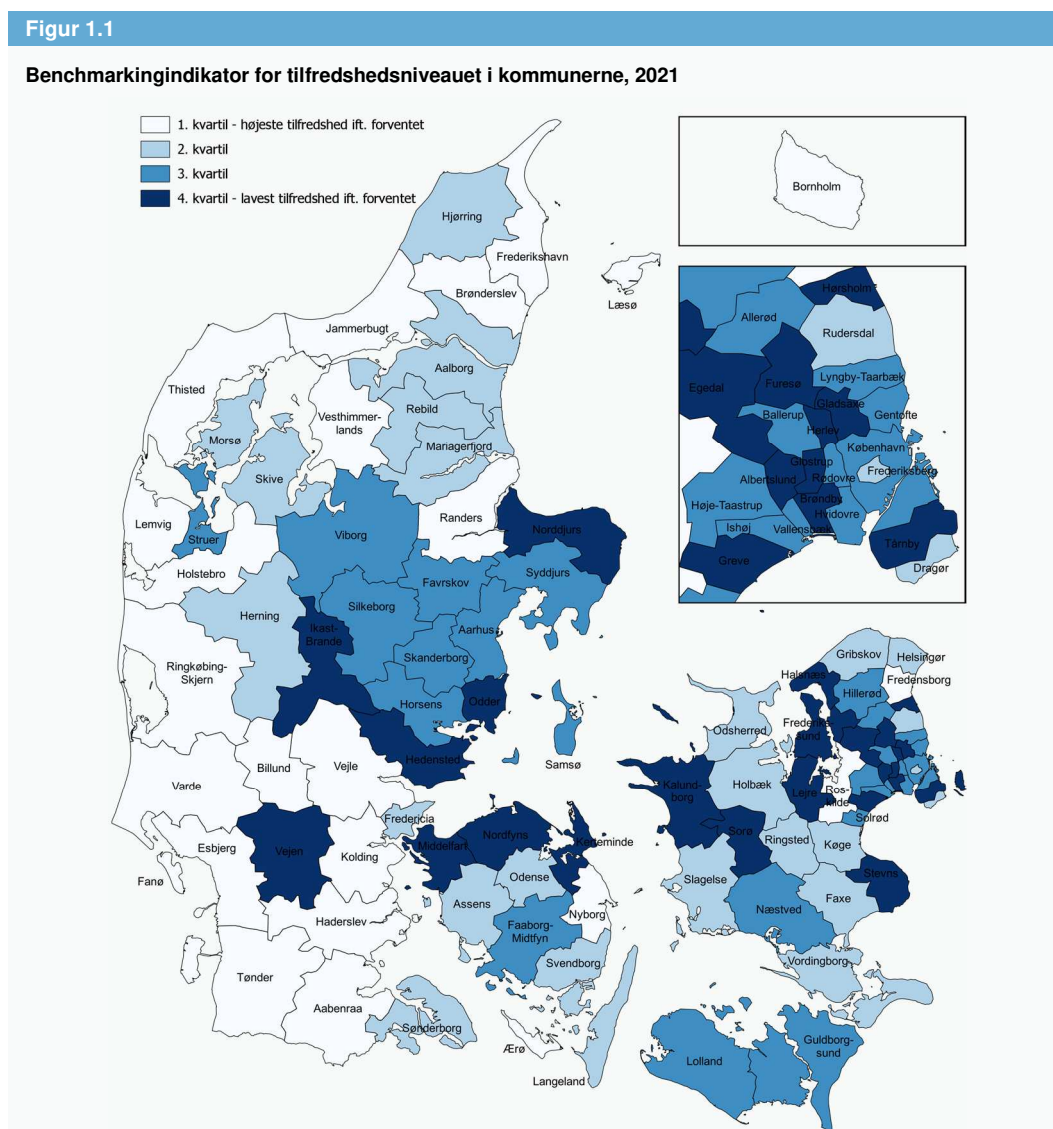
Forældrenes tilfredshed med dagtilbuddene måles med spørgsmålet "Hvor tilfreds er du samlet set med dit barns dagtilbud?". Tilfredsheden måles på en skala fra 1 til 5 ud fra følgende svarkategorier: 'Meget utilfreds' (1) 'Utilfreds' (2) 'Hverken tilfreds eller utilfreds' (3) 'Tilfreds' (4) 'Meget tilfreds' (5).

Der er forskelle i kommunernes tilfredshedsniveauer – også efter der er taget højde for kommunernes rammevilkår

Forældrenes tilfredshed med deres barns dagtilbud varierer på kommuneniveau fra 3,9 til 4,5 på skalaen fra 1 til 5. Der er således en forholdsvis høj tilfredshed med dagtilbuddene i alle kommuner, men der er altså også forskelle mellem kommunerne.

Nogle af forskellene mellem kommunerne kan som nævnt skyldes, at der er forskel på kommunernes rammevilkår. For at tage højde for disse forskelle beregner vi en benchmarkingindikator, der angiver forskellen mellem kommunens faktiske tilfredshedsniveau og det tilfredshedsniveau, man kunne forvente ud fra kommunens rammevilkår. En benchmarkingindikator over 0 betyder, at kommunen har højere tilfredshed end forventet, og en benchmarkingindikator under 0 betyder, at kommunen har lavere tilfredshed end forventet. Analysen viser, at selvom vi tager højde for kommunernes rammevilkår, er der fortsat forskel på kommunernes tilfredshedsniveau.

I figur 1.1 er kommunerne inddelt i fire grupper ud fra deres benchmarkingindikator. Kommunerne i 1. kvartil er den fjerdedel, der har det højeste tilfredshedsniveau i forhold til, hvad man kunne forvente ud fra kommunens rammevilkår. Kommunerne i 4. kvartil er den fjerdedel med det laveste tilfredshedsniveau i forhold til, hvad man kunne forvente ud fra kommunens rammevilkår.

Anm.: 1. kvartil dækker over de 25 pct. af kommunerne, som har den højeste benchmarkingindikator og dermed de kommuner, der har det højeste tilfredshedsniveau i forhold til, hvad man kunne forvente på baggrund af rammevilkår. 4. kvartil dækker over de 25 pct. af kommunerne, som har den laveste benchmarkingindikator og dermed de kommuner, der har det laveste tilfredshedsniveau i forhold til, hvad man kunne forvente på baggrund af rammevilkår.

Kilde: Danmarks Statistik, daværende Indenrigs- og Boligministerium samt egne beregninger.

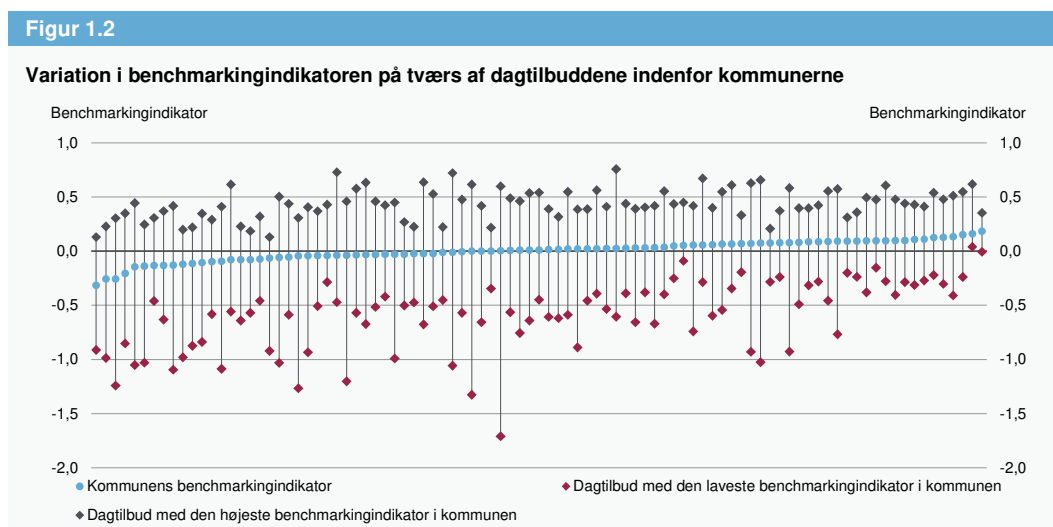
Kommunernes benchmarkingindikator varierer fra -0,3 til 0,2. Det vil sige, at kommunen med den laveste benchmarkingindikator har et tilfredshedsniveau, der er 0,3 mindre end forventet ud fra kommunens rammevilkår (på tilfredshedsskalaen fra 1 til 5), og at kommunen med den højeste benchmarkingindikator har et tilfredshedsniveau, der er 0,2 højere end forventet. Det kan måske lyde som en lille variation. I lyset af at det faktiske tilfredshedsniveau på tværs af kommunerne varierer fra 3,9 til 4,5, er det dog vores vurdering, at selv de mindre afvigelser fra det forventede tilfredsniveau er væsentlige.

I Danmarkskortet ses, at der er en tendens til, at tilfredshedsniveauet i de vestlige kommuner alt andet lige er højere end i de østlige kommuner. I analysen har vi som nævnt taget højde for en lang række kommunale rammevilkår om både børn og forældres karakteristika, samt forhold på både dagtilbuds- og kommuneniveau. Det kan dog ikke udelukkes, at der også, når vi har taget højde for alle rammevilkårene, stadig er fx kulturelle forskelle på tværs af landet, som vil have påvirkning på, hvor kritiske forældrene er, når de bliver spurgt til tilfredsheden med deres barns dagtilbud. Vi har dog ikke data, der kan belyse dette, og vi har således ikke haft mulighed for at tage højde for det i analysen.

Der er også forskelle i tilfredshedsniveauet mellem dagtilbud i samme kommune

I analysen ser vi også på tilfredshedsniveauet på dagtilbudsniveau, der varierer fra 2,6 til 5,0. Der er desuden forskel på tilfredshedsniveauet mellem dagtilbuddene inden for samme kommune. I 91 ud af de 93 kommuner, som er med, når vi ser på resultaterne på dagtilbudsniveau, varierer tilfredshedsniveauet med mere end 0,5 mellem de to dagtilbud, der har hhv. det laveste og det højeste tilfredshedsniveau, og i cirka halvdelen af kommunerne er forskellen over 1 på skalaen fra 1-5¹.

Ligesom i danmarkskortet ovenfor, har vi også beregnet en benchmarkingindikator for dagtilbuddene. Benchmarkingindikatoren angiver forskellen mellem dagtilbuddets faktiske tilfredshedsniveau og dagtilbuddets forventede tilfredshedsniveau ift. hvad man kunne forvente ud fra dagtilbuddets rammevilkår. Figur 1.2 viser, at kommunens benchmarkingindikator kan dække over betydelige forskelle mellem dagtilbud inden for samme kommune. Konkret ser vi i alle undtagen én kommune, at der både er dagtilbud, hvor tilfredshedsniveauet er højere end forventet og samtidig dagtilbud, hvor tilfredshedsniveauet er lavere end forventet.

Anm.: Figuren omhandler de kommuner, hvor der mindst er 20 besvarelser pr. dagtilbud, og hvor der er fem eller flere dagtilbud pr. kommune, som opfylder dette. Derfor indgår 93 kommuner i figuren. I gennemsnit er der 28 dagtilbud pr. kommune og der er gennemsnitligt 42 besvarelser pr. dagtilbud. En benchmarkingindikator mindre end 0 betyder, at tilfredshedsniveauet er lavere end man kunne forvente på baggrund af rammevilkår. En benchmarkingindikator større end 0 betyder, at tilfredshedsniveauet er bedre end man kunne forvente på baggrund af rammevilkår. Og en benchmarkingindikator på 0 betyder, at tilfredshedsniveauet er på niveau med hvad man kunne forvente på baggrund af rammevilkår.

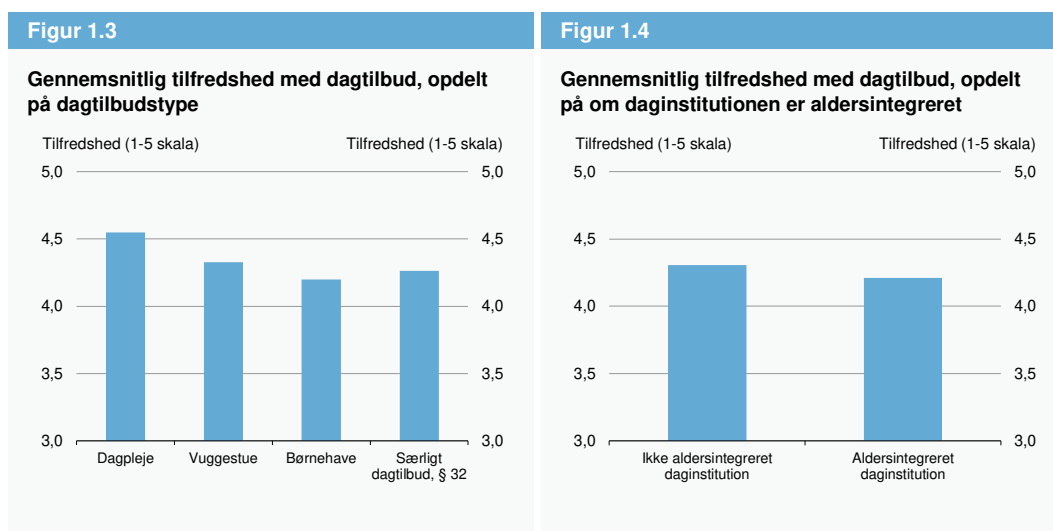
Kilde: Danmarks Statistik, daværende Indenrigs- og Boligministerium samt egne beregninger.

¹ De sidste fem kommuner indgår ikke i figuren, da der er for få dagtilbud i de kommuner, til at opgøre spredningen.

Forældre til børn i børnehaver er mindst tilfredse

I figur 1.3 på sammenlignes forældres tilfredshedsniveau opdelt på dagtilbudstypen. I figuren ses helt overordnet, at tilfredshedsniveauet generelt er forholdsvist højt for alle dagtilbudstyper. Der er dog også forskelle mellem de forskellige tilbud. Forældre til dagplejebørn er mest tilfredse, forældre til vuggestuebørn samt børn i særlige dagtilbud efter § 32 er lidt mindre tilfredse og forældre til børnehavebørn er gennemsnitligt mindst tilfredse. Denne forskel ser vi også, når vi tager højde for forskelle i kommunernes rammevilkår² – forskellen mellem tilfredshedsniveauet for dagtilbudstyperne skyldes altså ikke blot, at det er bestemte forældregrupper, der fx vælger dagplejen frem for vuggestuen.

Det skal bemærkes, at det ikke har været muligt at undersøge, hvilke forskelle mellem dagtilbudstyperne, der er årsag til forskellene i forældrenes tilfredshed. To af de forhold, der varierer mellem dagtilbudstyperne er normeringen (antal børn pr. personale) og forældrebetalingstaksten for en dagtilbudsplads. Vi kan dog ikke i denne analyse isolere betydningen af disse forhold fra andre forhold, der er forskellige på tværs af tilbudstyper.

Anm.: Forskellene i tilfredshedsniveauerne i begge figurer er signifikante, når der samtidig tages højde for kommunens rammevilkår, jf. kapitel 4. Figur 1.3: Oplysninger om barnets dagtilbudstype er fra forældrenes svar herom i brugertilfredshedsundersøgelsen. Hvis forældrene har svaret "aldersintegreret – børnehave", indgår de i børnehave-kategorien, og hvis forældrene har svaret "aldersintegreret – vuggestue", indgår de i vuggestue-kategorien. Kategorien "særligt dagtilbud, § 32" omhandler kun ca. 450 børn. Figur 1.4: Oplysninger om, hvorvidt barnets daginstitution er aldersintegreret, er hentet fra daginstitutionsregistret. Figuren omhandler de børn, der går i en almen daginstitution – dvs. enten vuggestue eller børnehave – hvilket i alt er ca. 108.000 børn. Heraf går 72 pct. i en aldersintegreret daginstitution.

Kilde: Danmarks Statistik, daværende Indenrigs- og Boligministerium samt egne beregninger.

Analysen viser desuden, at forældre til vuggestue- eller børnehavebørn generelt er lidt mindre tilfredse, hvis deres barn går i en daginstitution, som er aldersintegreret, jf. figur 1.4. I kapitel 4, hvor vi blandt andet tager højde for antal børn i dagtilbuddet, børnenes alder og øvrige kommunale rammevilkår, ses desuden, at forskellen mellem aldersintegrerede og ikke aldersintegrerede daginstitutioner er signifikant. Forskellen i forældrenes tilfredshedsniveauer skyldes altså ikke blot, at aldersintegrerede daginstitutioner fx ofte er større end ikke aldersintegrerede daginstitutioner.

² Forskellen mellem dagtilbudstyperne er signifikant, jf. tabel 4.1.

Der er sammenhæng mellem nogle af kommunernes valg og prioriteringer på dagtilbudsområdet og forældrenes tilfredshed med dagtilbuddene

Vi har desuden undersøgt, om der er sammenhæng mellem de valg og prioriteringer, som kommunerne foretager på dagtilbudsområdet, og tilfredshedsniveauet med dagtilbuddene. De fleste af variablerne i denne analyse er på kommuneniveau, da vi ikke har data for forholdene på institutionsniveau. I analysen tages der samtidig højde for kommunernes rammevilkår. Det skal bemærkes, at man ikke på baggrund af denne analyse kan drage konklusioner om effekten af sammenhængen i en evidensbaseret og kausal forstand.

Vi finder fire signifikante sammenhænge i denne delanalyse. For det første viser analysen, at forældrene er mere tilfredse med deres barns dagtilbud, når barnet går i et relativt lille dagtilbud målt på antal børn. For det andet finder vi en positiv sammenhæng mellem andel uddannet personale (opgjort på kommuneniveau) og forældrenes tilfredshed – dvs. at jo større en andel af det pædagogiske personale, der har en pædagogisk uddannelse, jo mere tilfredse er forældrene. For det tredje viser analysen, at forældrene er mere tilfredse i de kommuner, hvor der er et lavt fraværsniveau blandt det pædagogiske personale sammenlignet med kommuner, hvor fraværsniveauet er forholdsvis højt. Og for det fjerde viser analysen, at forældre til børn i dagplejen er mindre tilfredse, jo højere forældrebetalingstaksten er. Analysen finder dog ingen sammenhæng mellem forældrebetalingstaksten og forældretilfredsheden for børn i vuggestue eller børnehave.

Refleksionsspørgsmål

I det sidste kapitel i hovedrapporten kan du finde refleksionsspørgsmål, som kan give inspiration til, hvordan man i den enkelte kommune kan følge op på resultaterne fra denne analyse. Det kan fx være relevant at overveje følgende refleksionsspørgsmål:

- Hvad er tilfredshedsniveauet i vores kommune i forhold til hvad vi kunne forvente ud fra vores rammevilkår? Er det i overensstemmelse med, hvad vi havde regnet med?
- Hvor store forskelle er der på tilfredshedsniveauet på tværs af dagtilbuddene i vores kommune, når der tages højde for børnesammensætningen i dagtilbuddene? Er det i overensstemmelse med vores forventninger?

Du kan finde flere refleksionsspørgsmål i kapitel 6.

2 Indledning

Der har i flere år været et stort fokus på at sikre en høj kvalitet i de danske dagtilbud. Kvalitet handler i den forbindelse både om dagtilbuddenes rammer, om det pædagogiske arbejde omkring børnene, og om hvad børnene får ud af at gå i dagtilbud, dvs. hvilke resultater der opnås mht. børnenes trivsel, læring og udvikling. Særligt på resultatsiden er der dog kun meget begrænset data tilgængeligt, især når det kommer til data på landsplan.

I denne analyse undersøger Indenrigs- og Sundhedsministeriets Benchmarkingenhed forskellene i forældrenes tilfredshed med dagtilbuddene på tværs af kommunerne. Forældrenes tilfredshed er ét perspektiv på debatten omkring kvalitet i dagtilbuddene, idet tilfredshedsmålingen giver et billede af forældrenes oplevelse af kvaliteten i deres barns dagtilbud. Det er naturligvis vigtigt at holde sig for øje, at forældrene er andenhånds-brugere af dagtilbuddene, og derfor vil der være facetter af hverdagen i dagtilbuddene, som forældrene ikke kender til og som dermed ikke måles med en tilfredshedsvurdering blandt forældrene. I den forstand indfanger tilfredshedsmålingen altså ikke alle aspekter af livet i dagtilbuddene, men en høj forældretilfredshed med dagtilbuddene må dog anses for at være en positiv indikator for dagtilbuddet.

Formålet med denne analyse er at give kommunerne viden om, hvorvidt forældrene i kommunen er mere eller mindre tilfredse med dagtilbuddene, i forhold til hvad man kunne forvente på baggrund af kommunens rammevilkår. I analysen ser vi både på den samlede tilfredshed for alle forældre i kommunen og sammenligner tilfredsheden på tværs af dagtilbuddene inden for hver kommune. Vi undersøger desuden, om der er sammenhænge mellem kommunernes valg og prioriteringer på dagtilbudsområdet og tilfredsheden med dagtilbuddene. På den baggrund giver analysen kommunerne mulighed for at overveje egen indsats på dagtilbudsområdet.

Analysen er lavet på baggrund af data fra en brugertilfredshedsundersøgelse, som blev gennemført af Danmarks Statistik i vinteren 2021/2022 på vegne af det daværende Indenrigs- og Boligministerium.

KORT OM BRUGERTILFREDSHEDSUNDERSØGELSEN

Brugertilfredshedsundersøgelsen af dagtilbuddene er gennemført af Danmarks Statistik på vegne af det daværende Indenrigs- og Boligministerium. Undersøgelsen er gennemført fra oktober 2021 til februar 2022, og det er forældrene, der er blevet spurgt til tilfredsheden med deres barns dagtilbud. Brugertilfredshedsundersøgelsen er blevet udsendt til alle forældre med børn i kommunale og selvejende dagtilbud, hvilket er ca. 228.000 forældre. Svarprocenten lå på 53,9 pct.

I denne analyse undersøger vi forældrenes tilfredshed med dagtilbuddene på tværs af kommunerne. Analysen omhandler svar fra alle de dagtilbudstyper, som indgår i brugertilfredshedsundersøgelsen, dvs. kommunale og selvejende dagtilbud, inkl. specialtilbud. Læs mere herom i bilag 3 "Metode".

I brugertilfredshedsundersøgelsen blev forældrene spurgt ind til flere dele af forældrenes tilfredshed. Undersøgelsen indeholdt 19 spørgsmål om tilfredsheden med forskellige aspekter af børnenes hverdag i dagtilbuddet. Denne analyse er baseret på spørgsmålet omkring forældrenes samlede tilfredshed med dagtilbuddet, som lyder "Hvor tilfreds er du samlet set med dit barns dagtilbud?".

Brugertilfredsheden er målt på en skala fra 1 til 5 ved fem svarkategorier: 'Meget utilfreds' (1) 'Utilfreds' (2) 'Hverken tilfreds eller utilfreds' (3) 'Tilfreds' (4) 'Meget tilfreds' (5).

I **kapitel 3** ser vi kort på variationen i forældrenes tilfredshed med deres barns dagtilbud både på tværs af kommuner og på tværs af dagtilbud. For at nuancere billedet yderligere undersøger vi også, hvordan forældrenes tilfredshed varierer på tværs af dagtilbuddene inden for kommunerne.

I **kapitel 4** undersøger vi sammenhængen mellem forskellige baggrundsforhold og forældrenes tilfredshed. Baggrundsforhold skal forstås som individuelle baggrundskarakteristika, så som forældrenes uddannelsesniveau, men også børnesammensætningen i dagtilbuddene. På den baggrund gennemfører vi en benchmarkinganalyse, hvor vi ser på, hvorvidt tilfredshedsniveauet i kommunerne og i de enkelte dagtilbud er højere eller lavere, end man kunne forvente på baggrund af kommunernes og dagtilbuddenes rammevilkår.

I **kapitel 5** undersøger vi sammenhængen mellem kommunernes valg og prioriteringer på dagtilbudsområdet og forældrenes tilfredshed. Vi ser for eksempel på sammenhængen mellem andel uddannet dagtilbudspersonale i kommunerne og forældrenes tilfredshed med dagtilbuddet.

Afslutningsvis har vi i **kapitel 6** stillet en række refleksionsspørgsmål, for at give inspiration til, hvordan man i den enkelte kommune kan arbejde videre med resultaterne i denne analyse. I bilag 1 "Sådan placerer din kommune sig" og bilag 2 "Kommunespecifikke nøgletal" kan du finde resultater for din kommune og kommunens dagtilbud og sammenligne disse med andre kommuners resultater.

Analysen er finansieret af Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

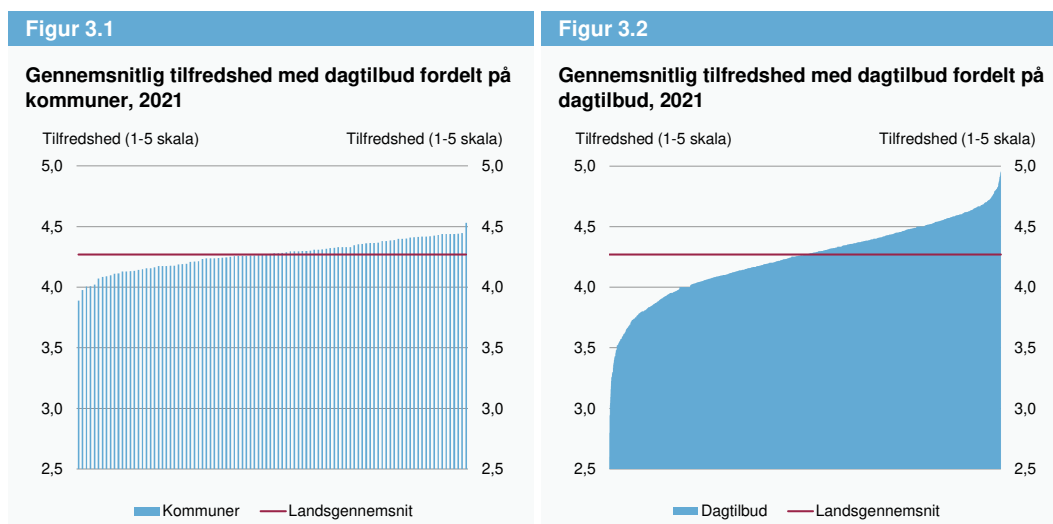
3 Forskelle i forældrenes tilfredshed med deres barns dagtilbud

I dette kapitel ser vi på variationen i forældrenes tilfredshed med dagtilbuddene på tværs af kommuner og dagtilbud, herunder også hvordan tilfredsheden varierer på tværs af dagtilbuddene inden for kommunerne. Vi ser desuden på, hvordan tilfredsheden varierer på tværs af dagtilbudstyper.

3 CENTRALE KONKLUSIONER FRA KAPITLET

- Der er forskel på forældrenes tilfredshed med deres barns dagtilbud både på kommune- og dagtilbudsniveau. På kommuneniveau varierer tilfredshedsniveauet fra 3,9 til 4,5 på en skala fra 1 til 5, mens tilfredshedsniveauet på dagtilbudsniveau varierer fra 2,6 til 5,0.
- I 91 af kommunerne er forskellen i tilfredshedsniveauet mellem det dagtilbud med hhv. højest og lavest tilfredshed mere end 0,5 (på skalaen fra 1 til 5). I cirka halvdelen af kommunerne er forskellen over 1.
- Forældre til børn i dagplejen er gennemsnitligt mest tilfredse med deres barns dagtilbud, forældre til vuggestuebørn samt børn i særlige dagtilbud efter § 32 er lidt mindre tilfredse og forældre til børnehavebørn er gennemsnitligt mindst tilfredse.

På landsplan ligger den gennemsnitlige forældretilfredshed med dagtilbuddene på 4,3 (på skalaen fra 1 til 5). Der er således en generel høj tilfredshed med dagtilbuddene. Forældrenes tilfredshed med dagtilbuddene varierer på tværs af kommuner fra 3,9 til 4,5, jf. figur 3.1, og hvis vi ser på tværs af dagtilbuddene, varierer tilfredshedsniveauet fra 2,6 til 5,0, jf. figur 3.2.

Anm.: Den røde, vandrette streg i begge figurer er det vægtede landsgennemsnit. I figur 3.1 indgår alle 98 kommuner. For den kommune, der har færrest besvarelser, er gennemsnittet beregnet på 27 besvarelser og i gennemsnit har kommunerne 1.234 besvarelser. Figur 3.2 viser de dagtilbud, hvor der er minimum 20 besvarelser. Der er derfor 2.624 dagtilbud i figuren, og der er i gennemsnit 41 besvarelser pr. dagtilbud.

Kilde: Danmarks Statistik, daværende Indenrigs- og Boligministerium samt egne beregninger.

RESULTATER PÅ DAGTILBUDSNIVEAU

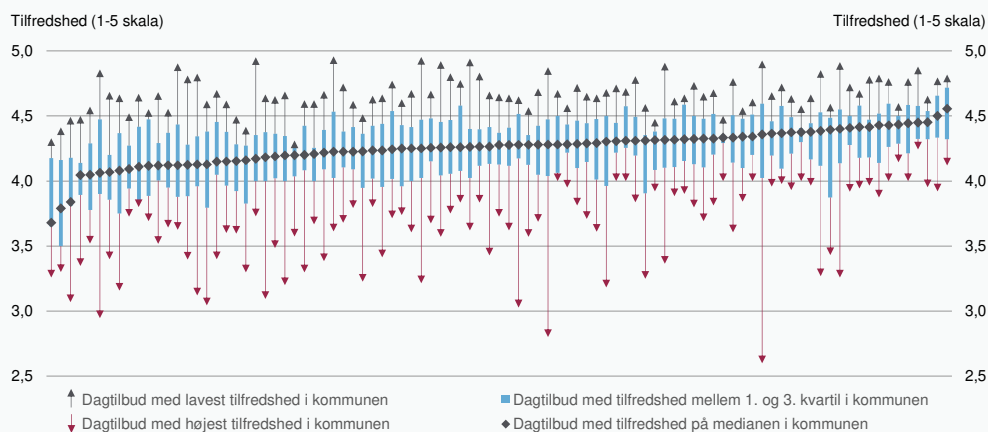
Generelt i denne rapport vises kun resultater på dagtilbudsniveau, hvor der er minimum 20 besvarelser. Læs mere herom i bilag 3 "Metode". Af diskretionshensyn er dagplejebørn samlet i én "institution" pr. kommune. For de fleste kommuner er der derfor også resultater for dagplejebørnene. Se din kommunes resultater i bilag 1 og 2. Det bemærkes, at alle besvarelser indgår i kommunegennemsnittet. Kravet om minimum 20 besvarelser pr. dagtilbud påvirker altså ikke resultaterne på kommuneniveau.

I figur 3.3 nedenfor vises variationen i forældrenes tilfredshed med dagtilbuddene inden for samme kommune. I figuren vises et boksplot for hver kommune. Boksplottet anvendes for at illustrere spredningen i tilfredsheden på tværs af kommunens dagtilbud. Af diskretionshensyn har det været nødvendigt at fjerne fem af kommunerne fra figuren, som derfor kun omhandler 93 kommuner. I boksen på næste side er det uddybet, hvordan figuren skal læses.

For størstedelen af kommunerne er der en vis spredning i tilfredshedsniveauet på tværs af dagtilbuddene, jf. figur 3.3. I 91 ud af de 93 kommuner, som indgår i figuren, varierer tilfredsheden mellem dagtilbuddene med mere end 0,5 på skalaen fra 1 til 5. I 48 kommuner, altså cirka halvdelen af kommunerne, varierer tilfredsheden med over 1,0 og i 13 kommuner varierer tilfredsheden med over 1,5.

Figur 3.3

Variation i tilfredsheden på tværs af dagtilbud i kommunen, 2021

Anm.: Figuren omhandler de kommuner, hvor der mindst er 20 besvarelser pr. dagtilbud, og hvor der er fem eller flere dagtilbud pr. kommune, som opfylder dette. Derfor indgår 93 kommuner i figuren. I gennemsnit er der 28 dagtilbud pr. kommune, og der er gennemsnitligt 42 besvarelser pr. dagtilbud.

Kilde: Danmarks Statistik, daværende Indenrigs- og Boligministerium samt egne beregninger.

Det overordnede billede fra figur 3.3 er således, at der i mange kommuner er en væsentlig spredning i dagtilbuddenes tilfredshedsniveauer. Selvom en kommune gennemsnitlig har høj tilfredshed blandt forældrene, så kan der altså stadig i kommunen være dagtilbud med en relativ lav forældretilfredshed. Dette undersøges nærmere i kapitel 4, hvor vi sammenligner tilfredshedsniveauerne for dagtilbud inden for samme kommune, efter der er taget højde for dagtilbuddenes rammevilkår. Det skal bemærkes, at det kun er dagtilbud med minimum 20 besvarelser, som indgår i figuren. Dette sikrer, at resultaterne i figur 3.3 ikke blot er udtryk for enkelte forældres besvarelser.

LÆSEVEJLEDNING TIL FIGUR 3.3 SÅDAN SKAL BOKSPLOTTET LÆSES

I figur 3.3 vises et boksploot, der viser variationen i tilfredsheden på tværs af dagtilbuddene i hver kommune. Hver sølje udgør altså én kommune. Et boksploot består af følgende dele:

- Den grå pil angiver tilfredshedsniveauet for dagtilbuddet med den højeste tilfredshed i kommunen. Den røde pil angiver tilfredshedsniveauet for dagtilbuddet med den laveste tilfredshed i kommunen.
- Den mørke firkant i midten angiver tilfredshedsniveauet svarende til medianen for kommunen.
- Den blå boks angiver spændet i tilfredshedsniveauet for halvdelen af dagtilbuddene i kommunen. Det er spændet fra 1. – 3. kvartil, dvs. den midterste halvdel af dagtilbuddene i kommunen.

3.1 Forskelle i tilfredsheden på tværs af dagtilbudstyper

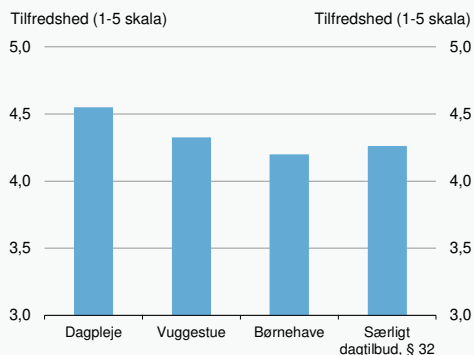
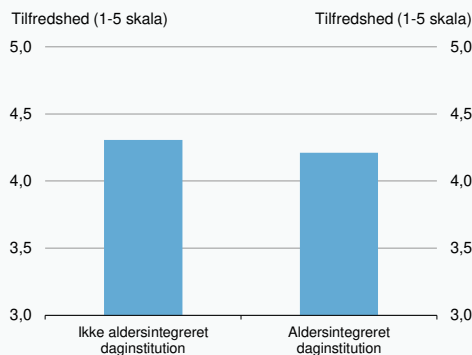
I figur 3.4 på næste side sammenlignes tilfredshedsniveauet på tværs af dagtilbudstyper. Generelt er tilfredshedsniveauet højt for alle dagtilbudstyper, men der er dog også forskelle i tilfredshedsniveauet på tværs af forskellige dagtilbudstyper. Gennemsnitligt er forældre til dagplejebørn mest tilfredse med dagtilbuddet. Forældre til vuggestuebørn samt til børn i særlige dagtilbud efter § 32³ er lidt mindre tilfredse, og forældre til børnehavebørn er gennemsnitligt mindst tilfredse. De samme forskelle finder vi også i analysen i kapitel 4, hvor vi ser på, hvilke baggrundskarakteristika, der har sammenhæng til forældrenes tilfredshedsniveau. Konkret viser analysen, at selvom vi blandt andet tager højde for børnenes alder og andre karakteristika så som forældrenes ressourceniveau, så er forældre til dagplejebørn stadig signifikant mere tilfredse end forældre til vuggestuebørn, og forældre til børnehavebørn er omvendt signifikant mindre tilfredse end forældre til vuggestuebørn. Forskellen mellem dagtilbudstyperne skyldes altså ikke blot, at det er bestemte forældregrupper, der fx vælger dagpleje frem for vuggestue.

Det har ikke været muligt at undersøge, hvilke forhold ved dagtilbudstyperne, der er årsag til forskellene i forældrenes tilfredshed. Ét af de forhold, der varierer mellem dagtilbudstyperne, er normeringen (antal børn pr. voksen), som altid er bedre i vuggestuerne end i børnehaverne⁴. Vi kan dog ikke på den baggrund konkludere, om netop forskelle i normeringsniveauet er årsag til tilfredshedsforskellene mellem dagtilbudstyperne. Det skyldes, at der også er andre forhold, der varierer systematisk mellem dagtilbudstyperne, da hverdagen – herunder hvilke krav der sættes til det pædagogiske miljø – er forskellige på tværs af dagtilbudstyperne. Disse forskelle kan vi ikke tage højde for.

Det skal nævnes, at vi i kapitel 5 undersøger, om der inden for hver af dagtilbudstyperne er sammenhæng mellem bl.a. normeringsniveauet og tilfredshedsniveauet. Er det eksempelvis sådan, at forældre til vuggestuebørn er mere tilfredse i de kommuner, der på kommuneniveau har højest normering for vuggestuerne? Analysen finder ingen sammenhæng mellem normering og tilfredshedsniveauet for nogle af dagtilbudstyperne. Du kan læse mere herom i kapitel 5.

³ Særlige dagtilbud efter Servicelovens § 32 er dagtilbud henvendt til børn, der på grund af betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for hjælp eller særlig støtte. Ved gennemførelsen af brugertilfredshedsundersøgelsen var der ifølge Danmarks Statistik 41 særlige dagtilbud efter § 32. I analysen har vi svar fra ca. 450 forældre til børn i særlige dagtilbud efter §32.

⁴ Det følger også af minimumsnormeringerne, der sætter et krav om, at der fra 2024 skal være minimum én voksen pr. 3 børn i vuggestuer og minimum én voksen pr. 6 børn i børnehaver.

Figur 3.4**Gennemsnitlig tilfredshed med dagtilbud, opdelt på dagtilbudstype****Figur 3.5****Gennemsnitlig tilfredshed med dagtilbud, opdelt på om daginstitutionen er aldersintegreret**

Anm.: Forskellene i tilfredshedsniveauerne i begge figurer er signifikante, når der samtidig tages højde for kommunens rammevilkår, jf. kapitel 4. Figur 3.4: Oplysninger om barnets dagtilbudstype er fra forældrenes svar herom i brugertilfredshedsundersøgelsen. Hvis forældrene har svaret "aldersintegreret – børnehave", indgår de i børnehave-kategorien, og hvis forældrene har svaret "aldersintegreret – vuggestue", indgår de i vuggestue-kategorien. Kategorien "særligt dagtilbud efter § 32" omhandler kun ca. 450 børn. Figur 3.5: Oplysninger om, hvorvidt barnets daginstitution er aldersintegreret, er hentet fra daginstitutionsregistret. Figuren omhandler de børn, der går i en almen daginstitution – dvs. enten vuggestue eller børnehave – hvilket i alt er ca. 108.000 børn. Heraf går 72 pct. i en aldersintegreret daginstitution.

Kilde: Danmarks Statistik, daværende Indenrigs- og Boligministerium samt egne beregninger.

En del dagtilbudsbørn går i dag i såkaldte aldersintegrerede institutioner, hvilket vil sige, at vuggestue og børnehave er samlet i én daginstitution. Igen er tilfredshedsniveauet generelt højt for både de aldersintegrerede og de ikke aldersintegrerede daginstitutioner, men der er også forskelle. Således viser analysen, at forældre til vuggestue- eller børnehavebørn generelt er mere tilfredse, hvis deres barn går i en daginstitution, som ikke er aldersintegreret, jf. figur 3.5.

Vi finder de samme forskelle i analysen i kapitel 4, hvor vi undersøger hvilke baggrundskarakteristika, der har sammenhæng til forældrenes tilfredshedsniveau. Selvom vi tager højde for børn og forældres baggrundskarakteristika, samt forhold ved dagtilbuddet fx om barnet går i vuggestue eller børnehave, så viser analysen, at forældrene er signifikant mere tilfredse, hvis deres barn går i en ikke aldersintegreret daginstitution sammenlignet med en aldersintegreret daginstitution. I analysen tager vi også højde for antal børn i dagtilbuddet. Forskellen i forældrenes tilfredshedsniveauer skyldes altså ikke blot, at aldersintegrerede daginstitutioner ofte er større end ikke aldersintegrerede daginstitutioner.

SÅDAN HAR VI GJORT IDENTIFIKATION AF DAGTILBUDSTYPEN

Dagtilbudstype: I brugertilfredshedsundersøgelsen er forældrene blevet spurgt til, hvilken dagtilbudstype deres barn går i. Det er disse besvarelser, der anvendes til figur 3.4.

Aldersintegreret daginstitution (kun relevant for børn i vuggestue eller børnehave): Oplysningerne er hentet fra daginstitutionsregistret. Med disse oplysninger går ca. 72 pct. af vuggestue- og børnehavebørnene i analysen i en aldersintegreret daginstitution. Resultaterne i figur 3.5 afviger fra de resultater, der fremgår af Danmarks Statistiks rapport med resultaterne fra brugertilfredshedsundersøgelsen⁵, da man i den rapport har anvendt forældrenes svar på, hvorvidt daginstitutionen er aldersintegreret. Du kan læse mere om vores valg af afgrænsning i bilag 3 "Metode".

⁵ Rapporten kan findes på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside.

Sammenhæng mellem kommunernes tilfredshedsniveau på tværs af dagtilbudstyper

Vi vender nu igen blikket mod tilfredshedsniveauet på kommuneniveau, men denne gang ser vi på tilfredshedsniveauet hhv. for kommunens dagplejer, vuggestuer og børnehaver. Man kunne have en forventning om, at det i hvert fald i et vist omfang vil være de samme kommuner, der har høj tilfredshedsniveau både i vuggestuer, dagplejer og børnehaver. Med andre ord at der vil være et spill-over mellem kommunernes dagtilbudstyper, sådan at de kommuner, der har høj tilfredshedsniveau fx i vuggestuen også har høje tilfredshedsniveauer for dagplejer og/eller for børnehaver. Vi finder en tendens til, at dette er tilfældet – men det er også vigtigt at bemærke, at tendensen ikke i alle tilfælde er stærk.

I tabel 3.1 ses korrelationerne mellem kommunernes tilfredshedsniveauer for de tre dagtilbudstyper. En korrelation på 1 betyder, at der er perfekt sammenhæng mellem tilfredshedsniveauerne, og en korrelation på 0 angiver omvendt, at der slet ikke er sammenhæng. På den ene side viser resultaterne, at der er en vis tendens til, at de kommuner, der har en høj tilfredshed blandt fx vuggestueforældrene, også har en høj tilfredshed blandt dagpleje- og børnehaveforældrene. Det gælder især, når vi ser på sammenhængen mellem tilfredshedsniveauerne for vuggestuer og børnehaver. Denne sammenhæng er forholdsvist stærk med en korrelation på 0,6 målt med Pearson's r. Det kan blandt andet skyldes, at mange af kommunernes vuggestuer og børnehaver som nævnt ovenfor er samlet i aldersintegrerede daginstitutioner.

På den anden side er det dog også væsentligt, at sammenhængene ikke er perfekte – især ikke når vi ser på sammenhængen mellem dagplejer på den ene side og hhv. vuggestuer og børnehaver på den anden side. Der er altså også kommuner, som har et højt tilfredshedsniveau på én eller to af tilbudstyperne men ikke på de andre.

Tabel 3.1

Sammenhæng mellem kommunens tilfredshedsniveau på tværs af dagtilbudstyper

	Dagplejer	Vuggestuer
Dagplejer	-	-
Vuggestuer	0,4*	-
Børnehaver	0,3*	0,6*

Anm.: *angiver at sammenhængen er signifikant på 5-procentsniveau.

Kilde: Danmarks Statistik, daværende Indenrigs- og Boligministerium samt egne beregninger.

4 Benchmarking af kommunernes tilfredshedsniveauer

I dette kapitel sammenligner vi forældrenes tilfredshed med dagtilbuddene på tværs af kommunerne. Forskellene i tilfredshedsheden kan blandt andet skyldes, at kommunerne har forskellige rammevilkår, hvilket både kan være individuelle baggrundskarakteristika, så som forældrenes uddannelsesniveau, og forhold ved dagtilbuddet, fx dagtilbudstypen og forældrenes gennemsnitlige uddannelsesniveau i et dagtilbud. Derfor tager vi i sammenligningen af kommunerne højde for kommunernes rammevilkår.

Indledningsvist i kapitlet ser vi nærmere på, hvilke baggrundskarakteristika der har sammenhæng med forældrenes tilfredshed med deres barns dagtilbud. Dernæst vises kommunernes tilfredshedsresultater, efter vi har taget højde for kommunernes baggrundskarakteristika.

3 CENTRALE KONKLUSIONER FRA KAPITLET

- Både baggrundskarakteristika på individniveau (fx barnets alder, sundhedskarakteristika, forældres uddannelsesniveau og barnets alder ved start i dagtilbud) og børnesammensætningen i dagtilbuddene (fx andel børn i daginstitutionen, hvor minimum én af forældrene har en erhvervskompetencegivende uddannelse) har sammenhæng til forældrenes tilfredshed med dagtilbuddet. Desuden er der på kommuneniveau sammenhæng mellem den kommunale vækst i børnetallet de seneste tre år og forældrenes tilfredshed med dagtilbuddene.
 - Der er stadig forskel på kommunernes tilfredshedsniveauer, selvom vi tager højde for kommunernes rammevilkår. Kommunen med den laveste benchmarkingindikator har et tilfredshedsniveau, der er 0,3 mindre end forventet ud fra kommunens rammevilkår, og kommunen med den højeste benchmarkingindikator har et tilfredshedsniveau, der er 0,2 højere end forventet. Det kan måske lyde som en lille variation. I lyset af at det faktiske tilfredshedsniveau på tværs af kommunerne varierer fra 3,9 til 4,5, er det dog vores vurdering, at selv de mindre afvigelser fra det forventede tilfredsniveau er væsentlige.
 - Kommunens benchmarkingindikator kan dække over betydelige forskelle mellem dagtilbud inden for samme kommune. I alle kommuner undtagen én er der således både dagtilbud, hvor tilfredshedsniveauet er bedre end forventet og dagtilbud, hvor tilfredshedsniveauet er dårligere end forventet.
-

Boks 4.1

Faktorer, der potentielt kan være forbundet med forældrenes tilfredshed med deres barns dagtilbud

Vi sonderer overordnet mellem to typer af faktorer, der kan påvirke tilfredshedsniveauet, hhv. baggrundskarakteristika og kommunale valg og prioriteringer, hvilket er illustreret i figuren nedenfor.

I dette kapitel har vi fokus på sammenhængen mellem *baggrundskarakteristika* og kommunernes tilfredshedsniveauer. Baggrundskarakteristika kan fx være barnets køn og alder, forældrenes uddannelsesniveau og tilknytning til arbejdsmarkedet samt karakteristika omkring dagtilbuddet, fx forældrenes gennemsnitlige uddannelsesniveau i en daginstitution. Vi betegner disse forhold som kommunernes rammevilkår, da det er de forhold, som den enkelte kommune opererer under, og som de ikke kan ændre på kort eller mellemlang sigt.

I modsætning til kommunernes rammevilkår, er kommunernes *valg og prioriteringer* kendetegnet ved, at det er forhold, som kommunerne kan påvirke. Det kan fx være kommunale strategier eller prioritering af ressourcer. I kapitel 5 ser vi på sammenhængen mellem kommunernes valg og prioriteringer på dagtilbudsområdet og forældrenes tilfredshed.

4.1 Sammenhæng mellem baggrundskarakteristika og forældrenes tilfredshed med dagtilbuddet

Inden for litteraturen på dagtilbuds- og skoleområdet er det velkendt, at der er sammenhæng mellem forskellige baggrundskarakteristika og børnenes resultater i løbet af deres barndom og ungdom. Blandt andet viser tidligere analyser, at drenge halter sprogligt efter pigerene allerede tidligt i livet, men også når de senere starter i skole (Statens Institut for Folkesundhed, 2017⁶, DEA, 2021⁷), at børn fra ressourcestærke hjem alt andet lige klarer sig bedre end børn fra mindre ressourcestærke hjem (Indenrigs- og Sundhedsministeriets Benchmarkingenhed, 2022⁸; Statens Institut for Folkesundhed, 2017; Rambøll m.fl., 2016⁹) og at forældrenes helbred kan påvirke forældre-barn kontakten og derved have betydning for barnets resultater (Statens Institut for Folkesundhed, 2017). Vi ved desuden, at såkaldte kammeratskabseffekter også har betydning i dagtilbudsalderen, blandt andet at forældrenes gennemsnitlige uddannelsesniveau i daginstitutionen samt andel børn med dansk herkomst i daginstitutionen har sammenhæng til børnenes resultater i starten af skolen (Indenrigs- og Sundhedsministeriets Benchmarkingenhed, 2022; DEA, 2021). Forældrenes tilfredshedsniveau betragtes oftest også som en resultatindikator for dagtilbuddene. Det er derfor forventeligt, at der er sammenhæng mellem børn og forældres baggrundskarakteristika og forældrenes tilfredshed med deres barns dagtilbud.

⁶ Statens Institut for Folkesundhed, 2017: "Sundhedsplejerskers bemærkninger til Sprog og kommunikation. Temarapport og årsrapport. Børn født i 2015".

⁷ DEA, 2021: "Løfteevne i daginstitutioner"

⁸ Indenrigs- og Sundhedsministeriets Benchmarkingenhed, 2022: "Analyse af andel børn med sproglige udfordringer efter endt dagtilbud"

⁹ Rambøll m.fl., 2016: "Børns tidlige udvikling og læring. Målgrupperapport"

SÅDAN HAR VI GJORT

SAMMENHÆNGEN MELLEM BAGGRUNDSKARAKTERISTIKA OG TILFREDSHEDEN

Vi undersøger sammenhængen mellem baggrundskarakteristika og forældrenes tilfredshed med deres barns dagtilbud ved hjælp af en regressionsanalyse. Vi anvender en lineær multilevel-model, der gør det muligt at tage højde for karakteristika på flere niveauer (her: individ-, dagtilbud- og kommuneniveau). Modellen er beskrevet nærmere i bilag 3 "Metode", hvor du også kan se regressionsresultaterne fra den fulde model. Forældrenes tilfredshed er målt på individniveau, det betyder, at det er sammenhængen til forældrenes individuelle tilfredshed, der undersøges.

Der er taget højde for alle baggrundskarakteristika på alle modellens niveauer på samme tid. Det betyder, at de resultater, vi præsenterer, gælder, når de øvrige variable i modellen holdes konstant. Når modellen eksempelvis viser, at forældrene er mere tilfredse, når barnet er indvandrer sammenlignet med, når barnet har dansk herkomst, så er det altså, når de øvrige baggrundskarakteristika (som fx forældrenes uddannelsesniveau og kontakt til sundhedsvæsenet) holdes konstant. Vi har testet modellen for diverse forudsætningstest, herunder hvorvidt der er multikolaritet mellem nogle af variablene. Det er ikke tilfældet.

For hvert barn har én af forældrene svaret på tilfredshedsspørgeskemaet. Når vi snakker om "forældrenes tilfredshed" betyder det altså, at det er enten mor eller far, der har besvaret brugertilfredshedsundersøgelsen.

I tabel 4.1 ses hvilke rammevilkår eller baggrundskarakteristika, der har vist sig at have betydning for forældrenes tilfredshedsniveau med deres barns dagtilbud. Resultaterne om hhv. forældrenes uddannelsesniveau og barnets herkomst uddybes under tabellen. Foruden disse resultater viser analysen blandt andet, at forældrene alt andet lige er mindre tilfredse, når enten børn eller forældre har haft sundhedsrelaterede udfordringer, og når barnet er startet sent i dagtilbud. På den anden side ser vi, at forældrene alt andet lige er mere tilfredse, når barnet har søskende i det samme dagtilbud. Resultaterne fra den fulde model kan ses i bilag 3 "Metode".

Tabel 4.1

Sammenhæng mellem baggrundskarakteristika på individniveau og dagtilbudsniveau og forældrenes tilfredshed med deres barns dagtilbud

	Rammevilkår	Retning	Fortolkning
Barnets karakteristika	Dreng	▼	Hvis barnet er en dreng, er barnets forældre mindre tilfredse med barnets dagtilbud, end hvis barnet er en pige.
	Barnets alder	▼	Jo ældre barnet er, jo mindre tilfreds med barnets dagtilbud er forældrene.
	Barnets herkomst	▲	Hvis barnet er indvandrer, er barnets forældre mere tilfredse med barnets dagtilbud, end når barnet har dansk herkomst. Analysen finder ingen forskel på tilfredshedsniveauet hhv. når barnet er efterkommer og når barnet har dansk herkomst.
Forældres ressourceniveau	Mors højeste uddannelse	▼	Jo højere mors uddannelsesniveau er, jo mindre tilfredse med barnets dagtilbud er forældrene. Konkret ser vi, at hvis barnets mor har en videregående uddannelse, er barnets forældre mindre tilfredse med dagtilbudet, end hvis mor højest har en erhvervsfaglig uddannelse. Og hvis barnets mor højest har en grundskoleuddannelse er forældrene mere tilfredse, end når barnets mor højest har en erhvervsfaglig uddannelse.
	Fars højeste uddannelse	▼/▲	Hvis barnets far enten højest har en grundskoleuddannelse eller har en lang videregående uddannelse, er barnets forældre mere tilfredse med dagtilbudet, end når far højest har en erhvervsfaglig uddannelse. Analysen finder ingen forskel på tilfredshedsniveauet når barnets far højest har en gymnasial uddannelse eller en kort eller mellemlang videregående uddannelse ift. når far højest har en erhvervsfaglig uddannelse.
	Mors beskæftigelsesstatus ¹⁾	▼	Hvis barnets mor ikke er i beskæftigelse (enten arbejdsløs, udenfor arbejdstyrken eller under uddannelse), eller hvis barnets mor er i beskæftigelse i 18-28 timer i ugen, er barnets forældre mindre tilfredse med barnets dagtilbud, end hvis barnets mor er fuldtidsbeskæftiget (37 timer pr. uge eller mere).

Forældres karakteristika	Mors og fars oprindelsesland ²⁾	▼	Hvis barnets mor eller far er fra et ikke-vestligt land, er forældrene mindre tilfredse med barnets dagtilbud, end hvis barnets forældre har dansk herkomst.
	Mors alder	▼/▲	Hvis barnets mor er ældre end 37 år eller yngre end 29 år, er barnets forældre mere tilfredse med barnets dagtilbud, end hvis mor er mellem 33 og 37 år.
	Mor har besvaret brugertilfredshedsundersøgelsen	▼	Hvis det er barnets mor, der har besvaret spørgeskemaet, er barnets forældre mindre tilfredse med dagtilbuddet, end hvis det er barnets far, der har besvaret spørgeskemaet.
Søskende	Tvilling/trilling	▼	Hvis barnet er tvilling/trilling, er barnets forældre mindre tilfredse med barnets dagtilbud.
	Enebarn	▼	Hvis barnet er enebarn, er barnets forældre mindre tilfredse med barnets dagtilbud.
Barnets sundhedsforhold	Født indenfor termin	▼	Hvis barnet er født inden for termin, er barnets forældre mindre tilfredse end hvis barnet er født meget tidligt eller ekstremt tidligt (før uge 32).
	Kontakt til almen praktiserende læge i 2020	▼	Hvis barnet har haft over 5 kontakter ved alment praktiserende læge i 2020, er forældrene mindre tilfredse med barnets dagtilbud, end hvis barnet har haft mellem 1 og 5 kontakter.
	Antal sygehusdage på somatisk sygehus i 2020	▼	Hvis barnet har været på somatisk sygehus i 2020, er forældrene mindre tilfredse med barnets dagtilbud end hvis barnet ikke har været på somatisk sygehus.
Forældrenes sundhedsforhold	Mor og fars kontakt til almen praktiserende læge i 2020 ²⁾	▼	Hvis barnets forældre har haft kontakt til alment praktiserende læge i 2020, er forældrene mindre tilfredse med barnets dagtilbud, end hvis forældrene ikke har haft kontakt. Sammenhængen for mor er dog kun signifikant ved over 5 kontakter.
	Mor og fars antal sygehusdage på somatisk sygehus i 2020 ²⁾	▼	Hvis barnets forældre har været på somatisk sygehus i 2020, er forældrene mindre tilfredse med barnets dagtilbud end hvis de ikke har været det. Sammenhængen for mor er dog ikke signifikant, hvis der er over tre sygehusdage, og sammenhængen for far er kun signifikant ved over tre sygehusdage.
	Barnets mor har født et barn i 2021	▼	Hvis barnets mor har født et barn i 2021, er forældrene mindre tilfredse med barnets dagtilbud.
Barnets dagtilbud	Barnets alder ved start i dagtilbud	▼	Hvis barnet er startet i dagtilbud, det år han/hun fyldte 2 eller 3 år, er barnets forældre mindre tilfredse med barnets dagtilbud, end når barnet er startet i dagtilbud senest det år han/hun fyldte 1 år.
	Har søskende i samme dagtilbud	▲	Hvis barnet har en eller flere søskende i dagtilbuddet, er barnets forældre mere tilfredse med barnets dagtilbud.
	Barnets dagtilbudstype	▼/▲	Hvis barnet går i dagpleje, er forældrene mere tilfredse med barnets dagtilbud, end hvis barnet går i vuggestue. Hvis barnet går i børnehave, er forældrene omvendt mindre tilfredse med barnets dagtilbud, end hvis barnet går i vuggetue.
	Daginstitution er aldersintegreret	▼	Hvis barnet går i en aldersintegreret daginstitution, er forældrene mindre tilfredse, end hvis barnets daginstitution ikke er aldersintegreret.
	Afstand fra barnets hjem til dagtilbuddet	▲	Hvis barnet bor mere end 1 km fra dagtilbuddet, er barnets forældre mere tilfredse med barnets dagtilbud, end når barnet bor mindre end 0,5 km fra dagtilbuddet.
Karakteristika ved dagtilbuddets børnegruppe	Andel børn, hvor minimum én af forældrene har en erhvervskompetencegivende uddannelse	▲	Hvis over 80 pct. af børnene i dagtilbuddet har minimum én forælder med en erhvervskompetencegivende uddannelse, er forældrene mere tilfredse med barnets dagtilbud, end hvis det er færre end 60 pct. af børnene, der har minimum én forælder med en erhvervskompetencegivende uddannelse.
	Andel børn med anden etnisk herkomst end dansk	▼	Hvis mere end 10 pct. af børnene i dagtilbuddet har anden etnisk herkomst end dansk, er barnets forældre mindre tilfredse med barnets dagtilbud, end hvis færre end 5 pct. af børnene har anden etnisk herkomst end dansk.
Kommunale rammevilkår	Kommunal vækst i børnetallet (1-5-årige) de seneste tre år	▼	Jo højere vækst i børnetallet de seneste tre år, jo mindre tilfredse er forældrene med deres barns dagtilbud.

Anm.: Resultaterne i tabellen er signifikante på 10-procentsniveau. ▲ angiver, at der er en positiv sammenhæng mellem rammevilkåret og forældrenes tilfredshed. ▼ angiver, at der er en negativ sammenhæng mellem rammevilkåret og forældrenes tilfredshed. I modellen er der også taget højde for om barnet har en fysisk diagnose samt andel af kommunens indbyggere, der er 0-6 år. Vi finder dog ikke en signifikant sammenhæng for disse to rammevilkår. Du kan se alle regressionsresultaterne i bilag 3 "Metode". ¹⁾ Vi har også undersøgt denne sammenhæng for barnets far, men vi finder ingen sammenhæng, hverken i en model, hvor vi også tager højde for mors beskæftigelse eller i en model, hvor kun fars beskæftigelsesgrad indgår. ²⁾ Der er kodet en separat variabel hhv. for barnets mor og for barnets far.

Kilde: Danmarks Statistik, daværende Indenrigs- og Boligministerium samt egne beregninger.

Forældrenes uddannelsesniveau – på individ- og dagtilbudsniveau

I analysen ser vi på sammenhængen mellem forældrenes uddannelsesniveau og tilfredshed både hvor uddannelsesniveauet er opgjort på individniveau (dvs. barnets forældres højest fuldførte uddannelse), og hvor uddannelsesniveauet er opgjort på dagtilbudsniveau (dvs. andel børn i dagtilbuddet, hvor minimum én af forældrene har en erhvervskompetencegivende uddannelse).

På *individniveau* viser analysen for det første, at tilfredshedsniveauet bliver mindre, jo højere uddannelsesniveau barnets mor har. Når vi ser på fars uddannelsesniveau, ser vi et lidt andet mønster. Her kan sammenhængen mere beskrives med en u-form, idet forældrene er mere tilfredse, både når far højest har en grundskoleuddannelse, og når far har en lang videregående uddannelse. Både for mødre og fædre er et lavt uddannelsesniveau (grundskolen) altså forbundet med den højeste tilfredshed, mens et højt uddannelsesniveau på den ene side fører til lavere tilfredshed (når vi ser på mors uddannelsesniveau) og til højere tilfredshed (når vi ser på fars uddannelsesniveau)¹⁰.

Hvis vi vender blikket mod *dagtilbudsniveauet*, viser analysen samtidig, at forældrene er mere tilfredse, hvis mange af forældrene i et dagtilbud har en erhvervskompetencegivende uddannelse, jf. tabel 4.1. Konkret viser analysen, at forældrene er mere tilfredse i de dagtilbud, hvor mere end 80 pct. af børnene har minimum én forælder, der har en erhvervskompetencegivende uddannelse, sammenlignet med når færre end 60 pct. af børnene har minimum én forælder med en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Analysen viser altså, at der ikke er en entydig sammenhæng mellem forældrenes uddannelsesniveau og tilfredsheden med deres barns dagtilbud. Dels er der forskelle mellem mødre og fædre, og dels er der forskelle alt efter, om vi ser på uddannelsesniveauet på individ- eller dagtilbudsniveau¹¹.

Barnets herkomst – på individ- og dagtilbudsniveau

Ligeledes er sammenhængen mellem barnets herkomst og forældrenes tilfredshed undersøgt, både hvor herkomst er opgjort på individniveau (dvs. det enkelte barns herkomst), og hvor herkomst er opgjort på dagtilbudsniveau (dvs. andel børn i dagtilbuddet med anden etnisk herkomst end dansk). Igen finder vi forskelligrettede resultater alt efter hvilket niveau, vi ser på. På den ene side er forældrene mere tilfredse, hvis deres barn er indvandrer, end hvis deres barn har dansk herkomst¹². Omvendt, når herkomst opgøres på dagtilbudsniveau, er forældrene mindre tilfredse med barnets dagtilbud, hvis over 10 pct. af børnegruppen er indvandrere og efterkommere.

4.2 Benchmarking af kommunernes tilfredshedsniveauer

I dette afsnit sammenligner vi kommunernes tilfredshedsniveauer på dagtilbudsområdet. Da der er forskel på børnesammensætningen i kommunerne, er det forventeligt, at det vil have betydning for den enkelte kommunes tilfredshedsniveau. For at lave en mere retvisende sammenligning tager vi derfor højde for disse forskelle. Vi tager konkret højde for de karakteristika, der er gennemgået i tabel 4.1 ovenfor, dvs. blandt andet børnenes herkomst, kontakt til sundhedsvæsenet og forældrenes uddannelsesniveau. Vi betegner disse forskelle som forskelle i kommunernes rammevilkår.

¹⁰ Som det fremgår af tabel 4.1 er der taget højde for, om det er barnets mor eller barnets far, der har svaret. Vi har også undersøgt, om der er en tendens til, at det fx oftere er far der er respondent, hvis han har et højt uddannelsesniveau, men det er ikke tilfældet. Det skal desuden bemærkes, at resultaterne af mor og fars uddannelsesniveau ikke ændres, hvis vi kun tager højde for enten mor eller fars uddannelsesniveau.

¹¹ I en baggrundsanalyse har vi desuden undersøgt, om der er sammenhæng mellem uddannelsesniveauet på kommuneniveau (andel voksne i kommunen, der har en lang videregående uddannelse) og brugertilfredsheden, når vi samtidig tager højde for de øvrige rammevilkår i tabel 4.1. Det er ikke tilfældet.

¹² Denne sammenhæng finder vi også i en baggrundsanalyse, hvor vi ikke tager højde for forældrenes oprindelsesland.

For at tage højde for kommunernes rammevilkår, har vi for hver kommune beregnet en benchmarkingindikator, der angiver, om kommunernes tilfredshedsniveau er højere eller lavere, end man kan forvente på baggrund af kommunens rammevilkår. Du kan læse mere om etableringen af benchmarkingindikatoren i boksen herunder og i bilag 3 "Metode".

SÅDAN HAR VI GJORT BEREGNING OG FORTOLKNING AF BENCHMARKINGINDIKATOREN

På baggrund af resultaterne fra tabel 4.1 har vi beregnet det forventede tilfredshedsniveau for hver kommune, hvilket er beskrevet nærmere i bilag 3 "Metode". Det forventede tilfredshedsniveau angiver det tilfredshedsniveau, som vi forventer, at den pågældende kommune vil have på baggrund af kommunens rammevilkår. Det forventede tilfredshedsniveau anvender vi i beregningen af den såkaldte benchmarkingindikator, som er forskellen mellem hver kommunes faktiske og forventede tilfredshedsniveau. Benchmarkingindikatoren angiver således, hvorvidt kommunen har et højere eller lavere tilfredshedsniveau, end man kan forvente ud fra kommunens rammevilkår.

Benchmarkingindikatoren beregnes som:

$$\text{Benchmarkingindikator} = \text{faktisk tilfredshedsniveau} - \text{forventet tilfredshedsniveau}$$

Benchmarkingindikatoren kan fortolkes på følgende måde:

- *Benchmarkingindikator mindre end 0:* Kommunens tilfredshedsniveau er lavere, end man kunne forvente på baggrund af kommunens rammevilkår. For eksempel angiver en benchmarkingindikator på -0,5, at kommunens tilfredshedsniveau på dagtilbudsområdet er 0,5 point lavere, end man kunne forvente på baggrund af kommunens rammevilkår.
- *Benchmarkingindikator lig 0:* Kommunens tilfredshedsniveau svarer til det forventede niveau.
- *Benchmarkingindikator over 0:* Kommunens tilfredshedsniveau er højere, end man kunne forvente på baggrund af kommunens rammevilkår. For eksempel angiver en benchmarkingindikator på 0,5, at kommunens tilfredshedsniveau på dagtilbudsområdet er 0,5 point højere, end man kunne forvente på baggrund af kommunens rammevilkår.

Benchmarkingindikatoren bygger på en statistisk beregning, hvilket altid er forbundet med en vis usikkerhed. Derfor har vi i danmarkskortet på næste side valgt at præsentere kommunernes resultater i kvartiler. I bilag 3 "Metode" kan du læse om opmærksomhedspunkter i forhold til benchmarkingindikatoren.

I danmarkskortet er kommunerne i 1. kvartil den fjerdedel af kommuner, der har det højeste tilfredshedsniveau, i forhold til hvad man kan forvente på baggrund af kommunernes rammevilkår, og kommunerne i 4. kvartil er den fjerdedel af kommuner, der har det laveste tilfredshedsniveau, i forhold til hvad man kan forvente givet kommunernes rammevilkår.

Der er generelt sammenhæng mellem kommunernes faktiske tilfredshedsniveau og kommunernes tilfredshedsniveau, efter der er taget højde for rammevilkår. Korrelationen mellem kommunernes faktiske tilfredshedsniveau og kommunernes benchmarkingindikator er 0,93. Det er således ofte de samme kommuner, der klarer sig godt, både når man ser på de faktiske tilfredshedsniveauer, og når man ser på tilfredshedsniveauerne efter kontrol for rammevilkår. Der er dog ikke tale om en perfekt sammenhæng. Der er således også nogle kommuner, som klarer sig forskelligt afhængigt af, om man tager højde for kommunernes rammevilkår. Selvom der er en forholdsvis stærk sammenhæng mellem kommunernes tilfredshedsniveauer, hhv. før og efter vi har taget højde for kommunernes rammevilkår, er det altså stadig relevant at tage højde for disse rammevilkår, når vi sammenligner kommunernes tilfredshed.

I figur 4.1 ses også, at der er en tendens til, at benchmarkingindikatoren for de vestlige kommuner generelt er højere end benchmarkingindikatoren for de østlige kommuner. Med andre ord er det mange af de vestlige kommuner, der har de højeste tilfredshedsniveauer i forhold til, hvad man kunne forvente på baggrund af kommunernes rammevilkår, mens det er mange af de østlige kommuner, der har de laveste tilfredshedsniveauer i forhold til, hvad man kunne forvente på baggrund af kommunernes rammevilkår.

Det geografiske mønster kan fx være et udtryk for kulturelle forskelle, hvor der kan være forskel i, hvad der skal til, for at forældrene er tilfredse med deres barns dagtilbud hhv. i Øst- og Vestdanmark. Her er det værd at bemærke, at vi har taget højde for disse forskelle, i det omfang de kan forklares med de rammevilkår, som vi tager højde for i benchmarkinganalysen, jf. tabel 4.1. Vi tager som nævnt blandt andet højde for baggrundskarakteristika for børn og forældre, men også for kommunens vækst i antal 1-5-årige de seneste tre år, samt andel af kommunens indbyggere, der er 0-6 år. Men som det fremgår af danmarkskortet ovenfor, er der stadig forholdsvis tydelige geografiske forskelle på kommunernes benchmarkingindikator, efter vi har taget højde for rammevilkår på både individ-, dagtilbuds- og kommuneniveau.

Det kan ikke udelukkes, at der også, når vi har taget højde for de nævnte rammevilkår (se tabel 4.1), stadig er kulturelle forskelle på tværs af landet, som fx vil have påvirkning på, hvor kritiske forældrene er, når de bliver spurgt til tilfredsheden med deres barns dagtilbud. Det vil i så fald betyde, at forældre i nogle kommuner alt andet lige er mere tilfredse end forældre i andre kommuner. Vi har dog ikke data, der kan belyse dette, og vi har således ikke haft mulighed for at tage højde for det i analysen. En mulig løsning kunne være at tage højde for kommunernes geografiske placering, fx om kommunen ligger øst eller vest for Storebælt eller hvilken region kommunen tilhører. Denne løsning ville dog betyde, at vi tilskriver al geografisk forskel på forældrenes tilfredshedsniveauer kommunens geografiske placering, hvilket efter vores vurdering heller ikke er retvisende. Dels er det trods alt ikke givet, at forældrene helt naturligt er mere tilfredse, blot fordi de bor i en kommune vest for Storebælt. Og dels kan vi ikke udelukke, at nogle af de geografiske forskelle skyldes såkaldte naboeffekter, dvs. at nabokommunerne sparrer med og lærer af hinanden, og derfor også har nogle af de samme valg og prioriteringer på dagtilbudsområdet. Som nævnt indledningsvist i dette kapitel, er vi ikke interesseret i at tage højde for netop disse kommunale valg og prioriteringer, når vi beregner benchmarkingindikatoren. Det er desuden også værd at nævne, at i alle regioner undtagen Region Nordjylland, er der både kommuner, der har en højere tilfredshed end forventet, og kommuner, der har en lavere tilfredshed end forventet.

En hypotese kan også være, at de geografiske forskelle i tilfredsheden på tværs af landet er påvirket af, om forældrene reelt har mulighed for at skifte dagtilbud, hvis de er for utilfredse med deres barns

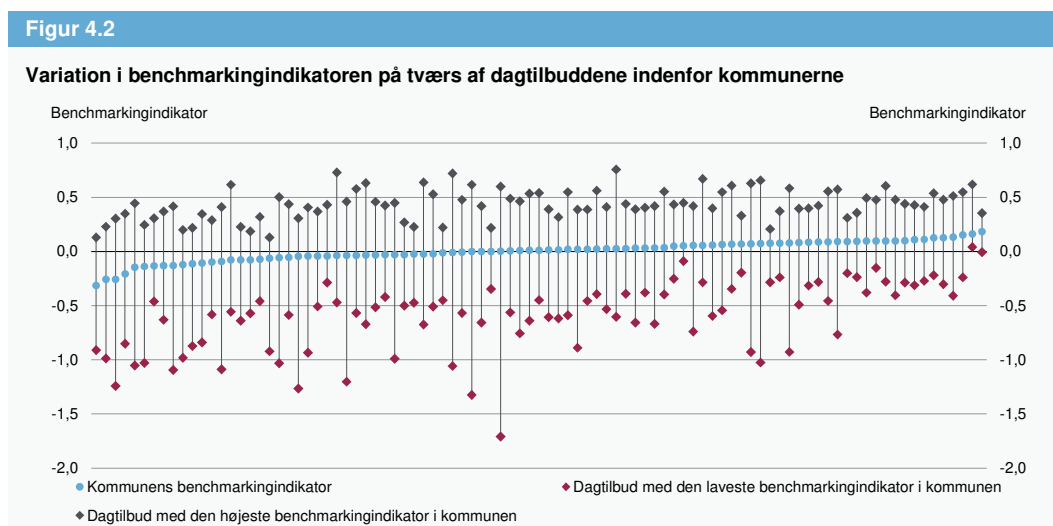
dagtilbud. Er der med andre ord kommunale forskelle på længden af ventelisterne til en ny dagtilbudsplads, og har det i så fald betydning for tilfredshedsniveauet på tværs af kommunerne? I analysen er der taget højde for den kommunale vækst i børnetallet de seneste tre år, jf. tabel 4.1. En høj vækst kan alt andet lige give større kapacitetsudfordringer og dermed være med til at skabe længere ventelister. Vi har dog ikke data, der mere direkte kan belyse udfordringer omkring pasningskapacitet og ventelister på tværs af kommunerne, så vi har ikke haft mulighed for at undersøge det nærmere i analysen.

I bilag 1 "Sådan placerer din kommune sig" og i bilag 2 "Kommunespecifikke nøgletal" kan du blandt andet se den enkelte kommunes faktiske og forventede tilfredshedsniveau. Her er det også muligt at sammenligne benchmarkingindikatoren for den enkelte kommune med den gennemsnitlige benchmarkingindikator for alle kommuner i samme region.

Benchmarking af tilfredshedsniveauet på tværs af dagtilbud

Ovenfor så vi, at der er forskelle i forældrenes tilfredshed med dagtilbuddene på tværs af kommunerne. I det følgende går vi et niveau ned og sammenligner tilfredshedsniveauet på tværs af dagtilbuddene inden for de enkelte kommuner. Ligesom for kommunerne kan forskelle i tilfredshedsniveauet på tværs af dagtilbuddene også være påvirket af forskelle i rammevilkår. Derfor har vi gennemført en lignende benchmarkinganalyse for dagtilbuddene. Dagtilbuddenes benchmarkingindikator angiver altså dagtilbuddets tilfredshedsniveau i forhold til, hvad man kan forvente ud fra dagtilbuddets rammevilkår.

Figur 4.2 viser variationen i dagtilbuddenes benchmarkingindikator inden for hver kommune. Hver søjle i figuren angiver altså én kommune og de røde og sorte firkanter angiver benchmarkingindikatoren for det dagtilbud i kommunen hhv. med den laveste og den højeste benchmarkingindikator. De blå firkanter angiver kommunens benchmarkingindikator.

Anm.: Figuren omhandler de kommuner, hvor der mindst er 20 besvarelser pr. dagtilbud, og hvor der er fem eller flere dagtilbud pr. kommune, som opfylder dette. Derfor indgår 93 kommuner i figuren. I gennemsnit er der 28 dagtilbud pr. kommune, og der er gennemsnitligt 42 besvarelser pr. dagtilbud. En benchmarkingindikator mindre end 0 betyder, at tilfredshedsniveauet er lavere, end man kunne forvente på baggrund af rammevilkår. En benchmarkingindikator større end 0 betyder, at tilfredshedsniveauet er højere, end man kunne forvente på baggrund af rammevilkår. Og en benchmarkingindikator på 0 betyder, at tilfredshedsniveauet er på niveau med, hvad man kunne forvente på baggrund af rammevilkår.

Kilde: Danmarks Statistik, daværende Indenrigs- og Boligministerium samt egne beregninger.

I figur 4.2 kan vi se, at kommunens benchmarkingindikator ofte dækker over betydelige forskelle mellem dagtilbuddene inden for samme kommune. I alle kommuner undtagen én er der således både dagtilbud, hvor tilfredshedsniveauet er bedre end forventet og samtidig dagtilbud, hvor tilfredshedsniveauet er dårligere end forventet. Resultaterne i figur 4.2 giver altså en indikation af, at der i næsten alle kommuner er dagtilbud, der har et vist forbedringspotentiale målt på forældrenes tilfredshed – det gælder således også for de kommuner, der overordnet set har et højere tilfredshedsniveau, end man ville forvente.

Dagtilbuddenes benchmarkingindikator skal generelt tolkes med mere forsigtighed end resultaterne på kommuneniveau, da usikkerheden ved benchmarkingindikatoren stiger, når den er beregnet på baggrund af færre observationer. Figuren omhandler dog af samme grund kun dagtilbud, hvor der er besvarelser fra mindst 20 forældre. I gennemsnit er der 42 besvarelser for hvert dagtilbud. Dagtilbuddenes benchmarkingindikator er således ikke blot udtryk for enkelte forældres besvarelser. På trods af usikkerheden er det dog også værd at bemærke, at benchmarkingindikatoren for det enkelte dagtilbud er det bedste bud på dagtilbuddets reelle tilfredshedsniveau, når vi har taget højde for dagtilbuddets rammevilkår. I bilag 1 "Sådan placerer din kommune sig" og i bilag 2 "Kommunespecifikke nøgletal" kan du blandt andet se dagtilbuddenes benchmarkingindikator.

4.3 Sammenhæng mellem kommunernes tilfredshedsniveau på dagtilbudsområdet og kommunernes tilfredshedsniveau på skoleområdet

I foråret 2020 gennemførte Danmarks Statistik på vegne af det daværende Social- og Indenrigsministerie en brugertilfredshedsundersøgelse på skoleområdet, som generelt ligner brugertilfredshedsundersøgelsen på dagtilbudsområdet. På baggrund af brugertilfredshedsundersøgelsen på skoleområdet lavede vi i Benchmarkingenheden en analyse af kommunernes tilfredshed på skoleområdet, hvor vi tog højde for forskelle i elevgrundlaget¹³.

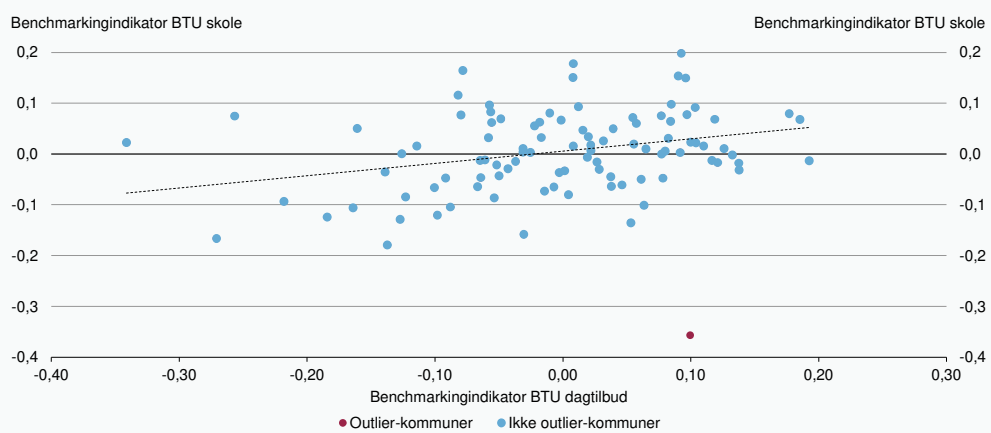
Eftersom dagtilbuds- og skoleområdet i mange kommuner ligger under samme forvaltning, kunne man have en forventning om, at der er en vis sammenhæng mellem kommunernes tilfredshedsniveauer hhv. på dagtilbudsområdet og på skoleområdet. Vi finder i nogen grad støtte til denne forventning. Konkret ses i figur 4.3, at der er en mindre positiv sammenhæng mellem kommunernes benchmarkingindikatorer for brugertilfredsheden hhv. på dagtilbudsområdet og på skoleområdet. Korrelationen mellem de to benchmarkingindikatorer er 0,32 målt med Pearson's r ¹⁴. Det er således også værd at bemærke, at denne sammenhæng ikke er perfekt, idet der også er en del kommuner, der ikke følger tendensen, men som i stedet klarer sig over forventet på den ene af benchmarkingindikatorerne og under forventet på den anden.

¹³ Analysen kan findes på Indenrigs- og Sundhedsministeriets Benchmarkingenheds hjemmeside (www.benchmark.dk).

¹⁴ Når en enkelt kommune, der er identificeret som outlier mht. denne sammenhæng, ikke medregnes.

Figur 4.3

Sammenhæng mellem kommunernes benchmarkingindikatorer for brugertilfredsheden hhv. på dagtilbuds- og på skoleområdet

Anm.: Hvert punkt i figuren repræsenterer en kommune. Det røde punkt er en outlier-kommune mht. sammenhængen mellem de to benchmarkingindikatorer. Korrelationen mellem benchmarkingindikatorerne er 0,24 (Pearson's r), dog 0,32, hvis outlier-kommunen ikke medregnes. Sammenhængen er signifikant på et 5-procentsniveau både med og uden outlier-kommunen. Tendenslinjen er lavet uden outlier-kommunen.

Kilde: Danmarks Statistik, daværende Indenrigs- og Boligministerium samt egne beregninger.

5 Sammenhæng mellem kommunernes valg og prioriteringer på dagtilbudsområdet og forældrenes tilfredshed

I kapitel 4 undersøgte vi sammenhængen mellem kommunernes rammevilkår og forældrenes tilfredshed med deres barns dagtilbud. Rammevilkår er som nævnt karakteriseret ved, at de ikke kan ændres på kort eller mellemlang sigt. I dette kapitel vil vi undersøge, om der er sammenhæng mellem kommunernes valg og prioriteringer på dagtilbudsområdet – dvs. forhold som kommunerne kan ændre på – og forældrenes tilfredshed. Er der med andre ord tegn på, at der er sammenhæng mellem hvordan kommunerne har organiseret og prioriteret på dagtilbudsområdet og forældrenes tilfredshed med dagtilbuddene?

3 CENTRALE KONKLUSIONER FRA KAPITLET

- Forældre er mere tilfredse med deres barns dagtilbud, når barnet går i et lille dagtilbud (dagtilbuddets størrelse er opgjort som antal børn).
- Jo højere en andel af det pædagogiske personale i kommunen, der har en pædagogisk uddannelse, jo mere tilfredse er forældrene med deres barns dagtilbud. Forældre er desuden mindre tilfredse med deres barns dagtilbud, hvis der er et højt fraværnsniveau blandt det pædagogiske personale i kommunen.
- Forældre til børn i dagplejen er mindre tilfredse med deres barns dagtilbud, jo højere forældrebetalingstaksten er. Analysen finder dog ingen sammenhæng mellem forældrebetalingstaksten og forældretilfredsheden for børn i vuggestue eller børnehave.

SÅDAN HAR VI GJORT

Analysen i dette kapitel er lavet ud fra samme model, som vi præsenterede i kapitel 4. Dvs. at analysen er lavet med en lineær multilevel-model, som både indeholder de rammevilkår, der fremgik af tabel 4.1 samt variable om kommunernes valg og prioritering på dagtilbudsområdet, som er fokus i dette kapitel. De resultater, der præsenteres i dette kapitel, er således, hvor der samtidig er taget højde for rammevilkår på både individ-, dagtilbud- og kommuneniveau, samt for de øvrige variable om kommunernes valg og prioritering. I bilag 3 "Metode" kan du se regressionsresultaterne for den samlede model.

Når vi i dette kapitel undersøger, om der er en sammenhæng mellem kommunale valg og prioriteringer på den ene side og forældrenes tilfredshed med deres barns dagtilbud på den anden side, er der indledningsvist to forhold, som det er væsentligt at holde sig for øje. For det første er det vigtigt at nævne, at det ikke ud fra resultaterne i dette kapitel er muligt at drage generelle konklusioner om effekten af de kommunale valg og prioriteringer i en evidensbaseret og kausal forstand. I stedet viser resultaterne i kapitlet, om der er *sammenhæng* mellem de kommunale valg og prioriteringer på dagtilbudsområdet og tilfredshedsniveauet – dvs. om de kommuner, der arbejder på en bestemt måde også har enten højere eller lavere tilfredshedsniveauer end andre kommuner.

For det andet er alle undtagen én af variablene om kommunernes valg og prioriteringer på dagtilbudsområdet på kommuneniveau, da vi ikke har data herom på institutionsniveau. Variablene er således en gennemsnitsbetragtning for kommunen, men i praksis kan de forskellige forhold godt være forskellige på tværs af dagtilbud inden for den samme kommune.

Med de nævnte forhold in mente viser tabel 5.1 hvilke kommunale valg og prioriteringer, der har en signifikant sammenhæng med forældrenes tilfredshed med deres barns dagtilbud. Når vi ser på sammenhængen mellem den enkelte kommunale prioritering og forældrenes tilfredshed, er det værd at bemærke, at det er, når der samtidig er taget højde for de andre variable i tabel 5.1 samt for rammevilkårene fra kapitel 4. Det betyder, at når analysen fx viser, at forældre er mindre tilfredse, hvis barnet går i et stort dagtilbud (målt på antal børn), så gælder resultatet, når der samtidig er taget højde for de øvrige variable i modellen. I bilag 3 "Metode" kan du læse mere om de enkelte variable i analysen og se parameterestimer og signifikansniveau for alle variable i analysen.

Tabel 5.1

Sammenhæng mellem kommunernes valg og prioriteringer på dagtilbudsområdet og forældrenes tilfredshed med deres barns dagtilbud

Kommunal prioritering	Retning	Fortolkning	
Dagtilbudsniveau:			
Antal børn i dagtilbuddet	▼	Forældre er mindre tilfredse i dagtilbud med mange børn. Konkret viser analysen, at hvis der er under 35 børn i dagtilbuddet, er forældrene mere tilfredse, end hvis der er mellem 35 og 50 børn i dagtilbuddet. Og ligeledes er forældrene mindre tilfredse med dagtilbuddet, hvis der er mere end 50 børn i dagtilbuddet.	
Kommuneniveau:			
Andel uddannet personale	▲	Jo højere en andel af det pædagogiske personale i kommunen, der har en pædagogisk uddannelse, jo mere tilfredse er forældrene med deres barns dagtilbud.	
Andel fuldtidsansat personale	●	Analysen finder ingen sammenhæng.	
Personalets fraværsniveau	▼	Hvis det gennemsnitlige fraværsniveau for det pædagogiske personale i kommunen er over 16 dagsværk pr. fuldtidsgrad, er forældrene mindre tilfredse med deres barns dagtilbud, end når fraværsniveauet gennemsnitligt er under 12 dagsværk pr. fuldtidsgrad.	
Bruttodriftsudgifter til dagtilbudsområdet pr. 0-5-årige	●	Analysen finder ingen sammenhæng.	
Normering (antal børn pr. voksen) ¹⁾	●	Analysen finder ingen sammenhæng – hverken for børn i dagpleje, vuggestue eller børnehave.	
Takst for forældrebetaling ¹⁾			
	For dagplejebørn	▼	Jo højere takst, jo mindre tilfredse er forældrene med barnets dagtilbud.
	For vuggestue- og børnehavebørn	●	Analysen finder ingen sammenhæng.

Anm.: ▲ angiver, at der er en positiv sammenhæng mellem den kommunale prioritering og forældrenes tilfredshed. ▼ angiver, at der er en negativ sammenhæng mellem den kommunale prioritering og forældrenes tilfredshed. Resultaterne i tabellen er signifikante på 10-procentsniveau. Når der i tabellen står, at analysen ikke finder en sammenhæng, betyder det således, at der ikke er en signifikant sammenhæng på højest 10-procentsniveau. I modellen er der desuden taget højde for variablene i tabel 4.1 (se hele modellen i bilag 3 "Metode"). ¹⁾Sammenhængen for hhv. normering og taksten for en dagtilbudsplads er undersøgt opdelt efter barnets dagtilbudstype, da niveauet af hhv. normering og dagtilbudstakst varierer mellem dagtilbudstyperne. Læs mere herom i bilag 3 "Metode".

Kilde: Danmarks Statistik, daværende Indenrigs- og Boligministerium samt egne beregninger.

Normering og forældrebetalingstakst

I kapitel 3 så vi, at der er forskelle på tilfredsheden på tværs af dagtilbudstyperne. Det er vigtigt at påpege, at vi ikke med indeværende analyse kan undersøge, om de forskelle skyldes, at der er forskelle mellem normering og/eller forældrebetalingstaksten på tværs af dagtilbudstyperne. Det skyldes, at både kommunernes normering og forældrebetalingstakst for en dagtilbudsplads har forskellige niveauer hhv. for dagplejer, for daginstitutioner til 0-2-årige børn og for daginstitutioner til 3-6-årige børn. For eksempel er alle kommuners gennemsnitlige normering i vuggestuerne mindre end

de gennemsnitlige normeringer til børnehaverne – hvilket også følger af kravene til minimumsnormeringerne.

Det har derfor været nødvendigt at undersøge sammenhængen mellem hhv. normering og forældrebetalingstaksten på den ene side og forældretilfredsheden på den anden side særskilt for hvert af dagtilbudstyperne¹⁵. Er det for eksempel sådan, at forældre til børnehavebørn er mere tilfredse i de kommuner, hvor gennemsnitsnormering til børnehaverne er høj? Og hvad med vuggestuerne, er forældre til vuggestuebørn mere tilfredse i de kommuner, hvor gennemsnitsnormeringen til vuggestuerne er høj?

Som det fremgår af tabel 5.1 finder vi en negativ sammenhæng mellem forældrebetalingstaksten og forældretilfredsheden for de børn, der går i dagpleje. Dvs. at forældre til dagplejebørn er alt andet lige mindre tilfredse, jo højere forældrebetalingstaksten er¹⁶. Vi finder til gengæld ingen sammenhæng mellem forældrebetalingstaksten og tilfredsheden for børn i vuggestue eller børnehave. Vi finder desuden ingen sammenhæng mellem kommunens normering og forældrenes tilfredshed, hverken for børn i dagpleje, vuggestue eller børnehave.

Insignifikante resultater

I tabel 5.1 ses også, at der for flere af variablene ikke findes en signifikant statistisk sammenhæng med forældrenes tilfredshed. Vi kan dog ikke på baggrund af denne analyse fuldstændigt afvise, at der kan være en sammenhæng mellem disse kommunale valg og prioriteringer for dagtilbudsområdet og forældrenes tilfredshed med deres barns dagtilbud. Som nævnt indledningsvist er de fleste variable i denne analyse på kommuneniveau, men i praksis kan der være prioriteringsmæssige forskelle mellem daginstitutioner inden for en kommune, fx kan andel uddannet personale, sygefraværet blandt personalet og/eller udgiftsniveauet variere mellem dagtilbuddene inden for en kommune. Det kan vi ikke tage højde for i denne analyse, da vi ikke har data til rådighed på institutionsniveau. Variablene i denne analyse er således en gennemsnitsbetragtning for kommunen.

¹⁵ Konkret er normering og takst for dagtilbudsplads undersøgt i et interaktionsled med barnets dagtilbudstype.

¹⁶ I en baggrundsanalyse har vi testet om sammenhængen er påvirket af andel dagplejebørn i kommunen, da dette varierer på tværs af landet. Det er dog ikke tilfældet – resultatet er det samme, selvom vi tager højde for andel dagplejebørn. Andel dagplejebørn i kommunen har desuden heller ikke i sig selv en signifikant sammenhæng til forældretilfredsheden.

6 Spørgsmål til inspiration

I denne analyse har vi undersøgt, hvordan forældrenes tilfredshed med dagtilbuddene varierer på tværs af kommunerne og på tværs af dagtilbud, når vi tager højde for forskelle i rammevilkår. Analysen viser blandt andet, at der er forskelle mellem tilfredshedsniveauet både på tværs af kommunerne og på tværs af dagtilbuddene inden for samme kommune.

I boksen herunder har vi givet inspiration til, hvordan man i den enkelte kommune kan følge op på resultaterne i analysen med fokus på, hvordan man klarer sig i sin egen kommune i forhold til de andre kommuner. Drøftelserne af spørgsmålene kan med fordel tage udgangspunkt i de kommunespecifikke nøgletal i bilag 1 og 2, hvor det er muligt at finde resultater for hver kommune og for de enkelte dagtilbud i kommunerne.

REFLEKSIONSSPØRGSMÅL

OM TILFREDSHEDEN MED DAGTILBUDDENE I DIN KOMMUNE

- Hvad er tilfredshedsniveauet i vores kommune i forhold til, hvad vi kunne forvente ud fra vores rammevilkår (se danmarkskortet i figur 4.1 samt bilag 1 og 2). Er det i overensstemmelse med, hvad vi havde regnet med?
- Er der væsentlige forskelle på tilfredshedsniveauet hhv. for vuggestuer, dagplejer og børnehaver i vores kommune (se bilag 1 og 2)?
- Hvor store forskelle er der på tilfredshedsniveauet på tværs af dagtilbuddene i vores kommune, når der tages højde for børnesammensætningen i dagtilbuddene (se bilag 1 og 2)? Er det i overensstemmelse med vores forventninger?
- Kan vi i vores lokale resultatdata om dagtilbuddene finde forklaringer på eventuelle forskelle mellem tilfredshedsniveauerne for vores dagtilbud? Kan vi fx se nogle tegn på sammenhænge mellem vores indretning af dagtilbudsområdet (fx institutionernes størrelse målt på antal børn, andel uddannet personale og/eller personalets fraværsniveau) og dagtilbuddenes benchmarkingindikator for tilfredsheden?

Som nævnt indledningsvist er denne rapport baseret på spørgsmålet fra brugertilfredshedsundersøgelsen omkring forældrenes samlede tilfredshed med dagtilbuddet, som lyder "Hvor tilfreds er du samlet set med dit barns dagtilbud?" Hvis man har lyst til at dykke mere ned i tilfredshedsniveauet i sin kommune, kan det dog også været relevant at se på kommunens tilfredshedsniveauer opdelt på de øvrige temaer i brugertilfredshedsundersøgelsen. Du kan finde kommunens resultater på alle tilfredshedsindikatorerne på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside.